

Covid-19: Middellange termijn

10/24/2024

Onderzoek: middellange termijn

- > Gedragsunit
 - Vragenlijstonderzoek
 - Focusgroepen en interviews burgers en maatschappelijke middenveld (juli 2021)
 - Focusgroepen middenkader (ongoing)

- > Samenwerking Gedragsunit met TU Delft/Populytics
 - Februari 2022: Preferentiestudie (participatieve waarde evaluatie)
 - Presentatie eerste bevindingen 10 februari interdepartementale werkgroep
 - September 2021: keuze experiment
 - Indicatoren: m.n. druk ziekenhuis, IC
 - Strategie: bij variant die ontsnapt aan immuniteit → vroeg en hard ingrijpen
 - Maatregelen:
 - hygiëne, testen/thuisblijven klachten > thuiswerken, beperken sociale activiteit > scholen en horeca dicht
 - Criteria: hoe hoog is de dreiging en hoe effectief & haalbaar zijn de maatregelen?

Focus groepen middenkader: 5 lessen

- › 65 interviews met 90 personen in 32 organisaties in 8 sectoren

Lessons learned:

1. Maatregelen botsten met missie & Identiteit; impact welzijn → anticipeer, uitzonderingen
 2. Veel ervaring opgedaan met toepassen regels → benut kennis, mate v autonomie
 3. Regelmatig kleine wijzigingen grote effecten organisatie → bundelen, grotere stappen
 4. Veel geleerd via trial & error → snelle pilots of consultatie vooraf aan invoering
 5. Ongelijkheden in toegang informatie en middelen uitvergroot → focus op equity
- › Conclusie: betrek sectoren vroeg bij beleid, benut expertise, geef ruimte voor invulling, oog voor organisaties in maatschappelijk minder sterke positie

Deel 2: focus groepen (on-going)

- › 5 focusgroepen, 23 deelnemers, 3 scenario's: basis, seizoen, nood. Wat werkt? Wat is nodig?
- › Grootste deel organisaties leefden maatregelen goed na, veel aanpassingen gedaan
- › Inmiddels (omicron) wegen de gevolgen van de maatregelen (sociale angst, isolement, verminderde kwaliteit van leven) niet meer op tegen de voordelen.
- › Voor jongeren, armen, sociaal kwetsbaren en ouderen is het hebben van **sociaal contact** cruciaal. Nu versoepeld wordt kost het moeite om deze groepen weer actief te krijgen.
- › Focus moet op **bevorderen v gezonde leefstijl** (sporten, sociaal contact, etc). Wat WEL doen?
- › Organisaties zijn bereid om **veranderingen** aan te brengen **in** hun **jaarplanning**
- › Er is al langere tijd een grote behoefte aan consistent beleid.
- › Er is **weinig draagvlak voor het coronatoegangsbewijs** (CTB). Het levert in de praktijk veel conflict op
- › Aandacht voor 'omgangsvormen' en met elkaar in gesprek gaan, desinformatie tegengaan, conflict vermijden > dat moet nodig ondersteund worden.
- › De regie moet meer naar lokaal, zij weten wat er per situatie mogelijk is (**maatwerk**). Alleen in het geval van een noodsituatie zou de regie nationaal moeten worden gepakt. **Maak het plan voor de toekomst samen** met de mensen – doe het echt samen, nu praten veel mensen/stakeholders/sectoren mee maar ze hebben het gevoel dat er weinig mee wordt gedaan. Dat is niet goed voor het draagvlak en vertrouwen.

Participatieve Waarde Evaluatie

1. Burgers worden op de stoel van de bestuurder gezet
2. Keuzesituatie van de bestuurder wordt nagebootst in online omgeving
3. Burgers krijgen keuzeopties te zien inclusief effecten van de optie
4. Ze krijgen een beperking te zien (ze kunnen niet alles kiezen)
5. Ze geven een advies
6. Ze geven kwalitatieve onderbouwingen voor hun advies

Vier scenario's

- Situatie 1:** Het gaat goed: weinig mensen hebben zorg nodig door corona.
- Situatie 2:** In de herfst gaat het slechter: steeds meer mensen hebben zorg nodig door corona.
- Situatie 3:** Er is een nieuwe variant. Het is nog onduidelijk hoe gevaarlijk deze variant precies is.
- Situatie 4:** Er is een nieuwe variant. Deze is gevaarlijker dan de huidige variant.

Situatie 1: weinig mensen hebben zorg nodig door corona

Gebruik de **+** knoppen om maatregelen te selecteren.

Sorteer ▾

Vergelijk ⇄

Advies om vaak en goed
handen te wassen

-1 %

Advies om geen handen te
schudden

-5 %

Advies om thuis te blijven
bij klachten en je direct te
laten testen

-8 %

Advies om thuis en op
werk voor voldoende frisse
lucht en ventilatie te
zorgen

-7 %

Advies om 1,5 meter
afstand te houden

-10 %

Advies om sociale
contacten te vermijden
(quarantaine) wanneer
men intensief contact
heeft gehad met een
besmet persoon

-8 %

Beperkingen

Risico op
problemen in de
zorg

45 %

De kans is groot dat veel mensen zorg
nodig hebben

Situatie 1: weinig mensen hebben zorg nodig door corona

Gebruik de knoppen om maatregelen te selecteren.

Sorteer

Vergelijk

<p>Advies om vaak en goed handen te wassen </p> <p>-1%</p> <p></p>	<p>Advies om geen handen te schudden </p> <p>-5%</p> <p></p>	<p>Advies om thuis te blijven bij klachten en je direct te laten testen </p> <p>-8%</p> <p></p>
<p>Advies om thuis en op werk voor voldoende frisse lucht en ventilatie te zorgen </p> <p>-7%</p> <p></p>	<p>Advies om 1,5 meter afstand te houden </p> <p>-10%</p> <p></p>	<p>Advies om sociale contacten te vermijden (quarantaine) wanneer men intensief contact heeft gehad met een besmet persoon </p> <p>-8%</p> <p></p>

Risico op problemen in de zorg

Situatie 3b: veel meer mensen zullen zorg nodig hebben door corona

Gebruik de knoppen om maatregelen te selecteren.

Sorteer

Vergelijk

Direct starten met een vrijwillige booster campagne, met voorrang voor kwetsbaren

-15 %

Advies om thuis te werken, tenzij het echt niet anders kan

-10 %

Advies om colleges in het hoger onderwijs online te geven, en een maximum aantal studenten bij een fysiek college

-6 %

Invoeren van een avondlockdown vanaf 17.00u

-8 %

Invoeren van een avondlockdown vanaf 20.00u

-6 %

Verplichting om alleen te bestellen en ophalen bij niet-essentiële winkels

-3 %

Risico op problemen in de zorg

85 %

 U gaat over de maximale waarde. Pas uw keuze aan.

Resultaten

Vindt u dat de overheid in het scenario met de gevaarlijke nieuwe variant zware maatregelen moet nemen om te voorkomen dat ziekenhuizen grote operaties moeten uitstellen en dat in het slechtste geval sommige patiënten die dat nodig hebben, niet meer terecht kunnen in het ziekenhuis?

- **16%**: nee, zware maatregelen niet acceptabel
- **49%**: ja, maar ik vind niet alle maatregelen acceptabel
- **35%**: overheid moet alles doen om zo'n situatie te voorkomen

- 13% kiest geen maatregelen in rustige scenario
- 10% in najaar scenario en 13% in scenario met besmettelijke variant

Resultaten

	Start risico	Mediaan reductie	Mediaan eind
Rustig scenario	45%	24%	21%
Herfst	69%	32%	37%
Besmettelijke variant	60%	34%	26%
Gevaarlijke variant	100%	47%	53%

Percentage dat maatregel adviseert

	Controle	Najaar	Besmettelijke variant	Ziekmakende variant
Advies om vaak en goed handen te wassen	66%			
Advies om thuis te blijven bij klachten en om een test te doen	60%			
Advies om geen handen te schudden	58%			
Advies om goed te ventileren	58%			
Advies om 1,5 meter afstand te houden	50%			
Quarantaine bij intensief contact met iemand met COVID-19	47%			
Advies om een paar dagen per week thuis te werken als dat kan	46%			
Advies om thuis te werken, tenzij het echt niet anders kan		38%	58%	84%
Mondkapjesplicht in het openbaar vervoer, winkels en horeca	33%	48%	55%	
3G horeca, cultuur en grote evenementen	25%	19%	23%	
2G beleid horeca, cultuur, evenementen en niet-essentiële winkels		24%	19%	45%
2G beleid voor mensen die met kwetsbaren werken		41%	29%	50%
Zelftests stimuleren onder meer door gratis beschikbaar stellen		43%	53%	

Percentage dat maatregel adviseert

	Controle	Najaar	Besmettelijke variant	Ziekmakende variant
Direct starten met een boostercampagne en starten bij kwetsbaren		47%	59%	81%
Verplichting aan winkels om tijdslots aan te bieden voor mensen met kwetsbare gezondheid		33%	32%	
Beperking maximaal aantal klanten per vierkante meter niet-essentiële winkels		29%	32%	
Alleen bestellingen ophalen niet-essentiële winkels		36%	17%	43%
1/3 capaciteit en vaste zitplaatsen horeca en evenementen		41%	33%	
Verbieden van festivals en grote sportwedstrijden		39%	36%	
Zwaarwegend advies om niet meer dan 2 bezoekers per dag thuis te ontvangen.		34%	33%	57%
Advies hoger onderwijs online en maximum aantal studenten per college		34%	30%	65%
Avondlockdown vanaf 20.00 uur			21%	32%
Avondlockdown vanaf 17.00 uur				24%
Sluiten restaurants/café's				38%
Sluiten sportlocaties				34%
Sluiten bioscoop, theater, concertzalen en schouwburg				44%
Sluiten basisscholen en middelbare scholen				38%

Argumenten controlescenario

- Kost weinig moeite
- Al gewend aan de regels
- Levert een bijdrage aan virusverspreiding
- Uitgaan van ieders eigen verantwoordelijkheid
- Bevordert sociaal en hygiënisch gedrag

Latente klasse clusteranalyse (voorlopig):

- Vrouwen adviseren vaker maatregelen in het controlescenario
- Geldt ook voor ouderen en mensen met veel vertrouwen in OMT, RIVM en Mark Rutte.

CTB – 3G

3G hoeft de overheid nooit af te schaffen	25%
Criteria op basis waarvan je over afschaffen 3G besluit	33%
Er moet een datum worden bepaald voor afschaffing	13%
Nu afschaffen	29%

Mensen die het bewijs nooit te worden afgeschaft

- *Ik heb er geen moeite mee*
- *Ik heb ernstige corona gehad. Nooit meer.*
- *Het is genoeg geweest met de mensen die vaccinatie weigeren. Asociaal en dom gedrag mogen niet beloond worden.*

Criteria

- *Nadelig voor mensen die zich vanwege hun gezondheid niet kunnen laten vaccineren*
- *Biedt perspectief*
- *Anders houden mensen zich er op een gegeven moment niet meer aan.*

15 Wevaluate: participatieplatform 10/24/2024

Wat moet overheid doen met burgeradvies?

	Mei 2020	September 2021	Februari 2022
Alleen advies burgers	1%	7%	9%
Meer advies burgers dan wetenschappers	4%	14%	13%
Evenveel waarde burgers en wetenschappers	26%	30%	39%
Meer wetenschappers dan burgers	60%	35%	30%
Alleen advies wetenschappers	9%	14%	9%

Meer over de methode

Mouter N, Hernandez JI, Itten AV. 2021d. Public participation in crisis policymaking. How 30,000 Dutch citizens advised their government on relaxing COVID-19 lockdown measures. PLoS ONE 16(5): e0250614.

Mouter N, Koster PR, Dekker T. 2021a. Contrasting the recommendations of Participatory Value Evaluation and Cost-Benefit Analysis in the context of urban mobility investments. *Transportation Research Part A: Policy and Practice* 144: 54 – 73

Mouter N, Koster PR, Dekker T. 2021b. Participatory Value Evaluation for the evaluation of flood protection schemes. *Water Resources and Economics* 36, 100188

Mouter N, Shortall RM, Spruit SL, Itten AV. 2021c. Including young people, cutting time and producing useful outcomes: Participatory Value Evaluation as a new practice of public participation in the Dutch energy transition. *Energy Research & Social Science* 75.

Mulderij, L.S., Hernandez, J.I., Mouter, N., Verkooijen, K.T., 5.1.2e. 2021. Citizen preferences regarding the public funding of projects promoting a healthy body weight among people with a low income. *Social Science & Medicine* 280, 114015.

populytics.nl

Opdrachtgever: Corona Gedragsunit RIVM

Design: Populytics en Corona Gedragsunit RIVM

Dataverzameling en analyse: Populytics

Duiding: Populytics en Corona Gedragsunit RIVM